

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

Warszawa, 27 stycznia 2025 r.
znak sprawy: DOS.prk.058.1.2025

Pan

Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 7257 w sprawie programów dofinansowujących funkcjonowanie świetlic wiejskich

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pytania zawarte w interpelacji poselskiej nr 7257 pani Anity Kucharskiej - Dziedzic, Posłanki na Sejm RP, przekazuję następujące informacje w sprawie programów dofinansowujących funkcjonowanie świetlic wiejskich.

W Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR 2023-2027) kontynuowane jest wdrażanie inicjatywy LEADER, w ramach której istnieje potencjalna możliwość uzyskania wsparcia na inwestycje w infrastrukturę publiczną, w tym świetlice wiejskie. W interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność wsparcie udzielane będzie m.in. w zakresach poprawa dostępu do usług dla lokalnych społeczności oraz poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej. W ramach tych zakresów wsparcie, w wysokości do 500 tys. zł, będą mogły uzyskać jednostki sektora finansów publicznych (JSFP) lub organizacje pozarządowe. W przypadku JSFP możliwe do uzyskania dofinansowanie nie może przekroczyć 75% kosztów kwalifikowalnych. Natomiast w przypadku beneficjentów innych niż JSFP możliwe jest do uzyskania wsparcie do 100 % kosztów kwalifikowalnych. Na operacje, które obejmują koszty zakupu i instalacji odnawialnych źródeł energii, pomoc przyznaje się, jeżeli suma planowanych do poniesienia kosztów dotyczących odnawialnych źródeł energii nie przekracza połowy wszystkich kosztów kwalifikowalnych.

Z uwagi na specyfikę podejścia LEADER, które jest podejściem oddolnym, zakres wsparcia oferowanego na danym obszarze, a także kwoty pomocy na poszczególne operacje zależne będą od potrzeb zdiagnozowanych przez lokalną społeczność i przyjętą przez nią strategię rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR). Nabory wniosków w zakresie interwencji LEADER, realizowanej w ramach PS WPR 2023-2027, odbywają się od IV kwartału 2024 r. Informacje na temat naborów wniosków ogłaszają poszczególne lokalne grupy działania i publikują je na swoich stronach internetowych.

Dodatkowo informuję, że obecnie trwają prace nad interwencją I 10.10.

„Infrastruktura na obszarach wiejskich oraz wdrożenie koncepcji inteligentnych wsi dla obszaru B – Inteligentna wieś”. Celem tej interwencji będzie wsparcie rozwoju miejscowości wiejskich poprzez możliwość realizacji działań, które poprawią jakość życia mieszkańców oraz warunki prowadzenia działalności gospodarczej. Działania uwzględnione w ramach interwencji powinny koncentrować się na modernizacji infrastruktury, ochronie środowiska, a także poprawie dostępności i jakości usług publicznych. W efekcie ma to zwiększyć atrakcyjność i konkurencyjność tych obszarów. Interwencja I 10.10 zakłada wdrażanie innowacyjnych rozwiązań, w szczególności w zakresie technologii wspierających organizację lokalnych społeczności, zwiększających mobilność oraz ułatwiających dostęp do informacji i wiedzy.

W ramach tej interwencji preferowane będą w szczególności inwestycje w zakresie nowoczesnej infrastruktury, w tym infrastruktury służącej adaptacji do zmian klimatu i ochrony środowiska (np. poprzez budowę instalacji odnawialnych źródeł energii, zbiorników retencyjnych w celu gromadzenia wód opadowych i roztopowych oraz budownictwo pasywne).

Nabory wniosków w ramach interwencji I 10.10 będą prowadzone przez samorządy województw, a ich rozpoczęcie zaplanowano na IV kwartał 2025 r. Pomoc przyznawana będzie gminom lub związkom międzygminnym, natomiast wysokość pomocy nie może przekroczyć 10 mln zł. Pomoc będzie przyznawana na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikujących się do wsparcia powyżej 1,5 mln zł. Intensywność pomocy wynosi do 75% (i nie mniej niż 30%) kosztów kwalifikowalnych operacji.

Poniżej przekazuję odpowiedzi na pytania zawarte w interpelacji:

Pyt. 1 Czy istnieją obecnie programy dofinansowujące funkcjonowanie świetlic wiejskich, które obejmują modernizację źródeł ciepła oraz pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych?

Umowa partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 to podstawowy dokument współpracy UE z Polską. Wyznacza cele rozwoju kraju oraz przeznaczenia środków europejskich na poszczególne obszary interwencji. Zgodnie z umową partnerstwa, Polska zobowiązała się do podejmowania działań w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej poprzez m.in. wymianę indywidualnych nieefektywnych źródeł ciepła, instalacje urządzeń OZE, inwestycje ograniczające zużycie energii.

Za wdrażanie Funduszy Europejskich w Polsce odpowiada Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Dla każdego z programów została wyznaczona instytucja zarządzająca. Odpowiada ona za przygotowanie programu oraz zarządzanie nim. Instytucją zarządzającą dla każdego z 16-tu programów regionalnych jest zarząd właściwego województwa. Wsparcie dotyczące efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej może być realizowane w ramach programów regionalnych.

Wsparcie w omawianym zakresie można uzyskać również w ramach inwestycji Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności - B1.1.4 Wzmocnienie efektywności energetycznej obiektów lokalnej aktywności społecznej, za której realizację odpowiada Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

O wsparcie mogą wnioskować:

- jednostki samorządu terytorialnego, wnioskujące w imieniu instytucji kultury (bibliotek i domów kultury);
- biblioteki i domy kultury działające jako samorządowe instytucje kultury.

W ramach ww. inwestycji umożliwiono również wsparcie budynków świetlic wiejskich pod warunkiem, że są one filią – przynależą do domu kultury wpisanego do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez organizatora będącego jednostką

samorządu terytorialnego i zostały one wskazane w statucie nadanym przez organizatora.

Pierwszy nabór wniosków (w formule ciągłej) przeprowadzono od 31.07.2023 r. do 05.11.2024 r. Drugi nabór wniosków planuje się przeprowadzić od 10.02.2025 r. do 07.03.2025 r.

Pyt. 2. Jeżeli odpowiedź na pyt. 1 jest twierdząca, jakie są kryteria kwalifikacyjne oraz procedury aplikacyjne dla tych programów?

Szczegółowe informacje nt. zasad przyznawania pomocy oraz procedur aplikacyjnych w ww. naborach są publikowane na stronie internetowej:

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl>

Pyt. 3 Czy planowane są nowe inicjatywy lub rozszerzenie istniejących programów w celu wsparcia świetlic wiejskich w zakresie modernizacji infrastruktury energetycznej, w tym wykorzystania odnawialnych źródeł energii?

Właściciele świetlic mogą skorzystać z ogólnodostępnych i oferowanych przez różne instytucje wdrażające programów, których celem jest wsparcie finansowe przedsięwzięć związanych z modernizacją źródeł ciepła czy pozyskaniem energii ze źródeł odnawialnych.

Podkreślenia wymaga, że istnieje możliwość uzyskania wsparcia finansowego na inwestycje w instalacje odnawialnych źródeł energii przez właścicieli budynków, w których zlokalizowane są świetlice, dzięki podjęciu współpracy w formule spółdzielni energetycznych. Jest to obszar współdziałania rolników, mieszkańców, przedsiębiorców i jednostek samorządu terytorialnego, mający na celu wspólne wytwarzanie i zużywanie energii (elektrycznej, ciepłej lub paliw gazowych). Spółdzielnia energetyczna pozwala nie tylko na obniżenie kosztów pozyskania energii, ale także na zmniejszenie kosztów jej dystrybucji.

W celu rozwoju m.in. takich form współpracy opracowany został program priorytetowy *Energia dla wsi*. Beneficjentami programu mogą być rolnicy oraz nowopowstające lub istniejące spółdzielnie energetyczne wraz z ich członkami.

Wsparcie finansowe obejmuje biogazownie rolnicze, elektrownie wodne, turbiny wiatrowe i instalacje fotowoltaiczne o mocy do 1 MW (w przypadku rolników) oraz

do 10 MW (w przypadku spółdzielni energetycznych) wraz z towarzyszącymi im magazynami energii.

W zależności od rodzaju instalacji OZE wsparcie może zostać udzielone w formie dotacji do 20 mln zł lub pożyczki do 25 mln zł. Intensywność wsparcia wynosi w przypadku dotacji do 65% kosztów kwalifikowanych, w przypadku pożyczki do 100% kosztów kwalifikowanych.

Program jest wdrażany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a źródłem finansowania są środki Funduszu Modernizacyjnego.

Drugi nabór wniosków w programie *Energia dla Wsi* będzie prowadzony od 3 lutego do 19 grudnia 2025 r. lub do wyczerpania środków. Budżet dla tego naboru wynosi 1 mld zł. Szczegółowe informacje na temat naboru będą dostępne 7 dni przed jego uruchomieniem na stronie internetowej NFOŚiGW:

<https://www.gov.pl/web/nfosigw>

Pyt.4 . Jakie środki finansowe zostaną przeznaczone na ten cel w bieżącym roku budżetowym?

MRiRW nie dysponuje środkami na udzielenie wsparcia na budowę bądź dofinansowywanie funkcjonowania świetlic wiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem modernizacji źródeł ciepła oraz pozyskiwania energii. Określenie kwoty środków finansowych na ten cel w roku budżetowym nie jest możliwe, ze względu na to, że środki te są dostępne z różnych źródeł i nie są to środki przeznaczone wyłącznie na ten cel.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Czesław Siekierski
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów